

ST. OLAV

Nr. 33

Oslo, den 13. aug. 1936.

48. årg.

Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig- i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 17340 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lördager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHOLD: Opad! — Korset og de fem olympiske ringer. — Forholdene i Spania. — På besøk hos Camaldulenserne. — Gangfylgjesong. — Spørsmål og svar. — Ny svensk katekismus. — Herhjemme. — - og derute.

Opad!

Marias optagelse i himmelen hører til de festdager som mest inntrengende minner oss om vårt evige fedreland — vår bestemmelse for et evig liv. Minner oss om at her er ikke vårt blivende sted. For eller senere kalles vi herfra.

Vi er i landflyktighet her — og derfor er der et ord som stadig skal tone i vår sjel og være drivkraften i alt vi gjør: opad! Det er sant at våre krefter kan lammes og vi atter og atter gli tilbake — men det endrer intet i vår plikt som kristne: å strebe opad, alltid opad. Op i en renere luft, op i et klarere lys: opad i livsførsel og erkjennelse. Opad til de evige sannheters reelle livsinnhold, bort fra de tidsbestemte tilfeldigheters illusjonære skinnliv.

Opad! har alltid vært Kirkens rop til oss, dens barn, hvorved den har søkt å gi oss impulser frem til himmelen: den tilstand hvor alt er rent, ophøiet, fullkomment og varig. Kirken peker alltid på at alle våre tanker, ord og gjerninger skal bære preget av denne opadstreben, selv om vi vet, ser og føler at denne vår opadstreben blir grundig misforstått og derfor forhånnet av alle dem som føler sig vel tilpass i denne ufullkomne og forgjengelige verden. Dette kunde vi dog ta lett, hvis det ikke var fordi verdens barn ofte utfolder så megen makt og list for å dra mennesker, som streber etter å bli gode kristne, nedover.

Til denne verdens fyrste har mange tjenere hvis oppgave det er å fengsle oss til jorden, så vi ikke evner overhodet å komme løs, å arbeide oss opad. Og disse tjenere hater oss — de hater våre kirker hvis tårn peker mot himmelen — de hater våre prester fordi de alltid forkynner det store opad! — de hater vår moral som alltid maner: sursum corda! Alt som løfter hodet mot himmelen, vil de trampe ned.

Selv våre veldedighetsinstitusjoner skal ødelegges, som det skjer i Spania nu.

Men fordi vi altså har så meget å kjempe imot, er det enn mer påkrevet å la Maria optagelsesfest på søndag bestyrke oss i beslutningen om aldri å svikte vår høie bestemmelse. Opad! skal vi si hver dag til oss selv i disse strenge tider, si det skjønt vi ser så meget styrte sammen nu, som vi trodde stod fast. Vel — la det styrte i grus, la det falle for uværets rasen på jorden, alt det ytre, det synlige, det håndgripelige, når kun det vesentlige står urokket i våre hjerter. Til selv de tyngste tilskikkelser kan bli veivisere opad om de løser vårt sinn fra det tilfeldige og omskiftelige, for å festne det i det evige og urokkelige.

Ingen kan tjene to herrer — vi må velge om vi vil følge Kristus eller ei. Nedad eller opad, stillstand er ikke mulig så lenge vi lever, for alt liv er bevegelse: fremskritt eller det motsatte. Opad — det er kraften hvormed vi katolikker viser verden at for oss er livet uendelig mer enn bare mat og drikke og kampen for tilværelsen — vi kjemper for å være. Vi kjemper for livet som er, vi kjemper for det sanne liv, for den rette virkelighet, for «himmelen» hisset, Guds rike her. For vi vet at det i åvære skal tjene det høiere, sannhetens lys skal opplyse mørket, surdeigen gjennemsyre alt — den himmelske sæd må ikke bli kvalt, men skal vokse sig fruktbar opover.

Og vi vet at ennu mindre enn andre kan vi katolikker forsvare å tjene to herrer. Mindre enn alle andre kan vi tjene mørkets fyrste. Men den onde fiende er selv en fallen engel og det er derfor intet under at han med forkjærlighet benytter sig av frafalne katolikker som best av alle kan støtte hans virke.

Hans tjenere hvisker oss derfor i øret at «det er ikke så farlig —», ikke så farlig å stansé litt her, litt der og slå sig til ro med at vi har det bra nu — ikke så farlig å svikte så en, så en annen kirkeplikt — ikke så farlig det ene, lille skritt nedad — ikke så farlig det annet lille skritt bort — ikke så farlig . . .

Jo, alt som ikke er opad, er farlig for oss — ingen aner hvor vi kan slutte når det første skjebnesvangre skritt er gjort. Ti ondskapens fyrste vet å finne sine folk og han trenger en fører når

en forfølgelse eller en vranglære skal settes i gang — og han foretrekker frafalne katolikker.

Derfor opad! Tro mot Gud og tro mot Kirken. Opad! Selv om det gjelder å gå mot strømmen, mot lidelser, motgang og fristelser. Personlig svakhet vil dra oss nedad, om ikke vi av all makt «trakter efter det som er oventil, ikke efter det som er på jorden».

Dette er denne fests budskap til oss — en av dens mange budskap til «Evas landflyktige barn».

Korset og de fem olympiske ringer.

Efter Berlins «Katholisches Kirchenblatt» meddeler vi hovedtrekkene i en av dets artikler, som jo har interesse praktisk talt overalt i den civiliserte verden, hvis oppmerksomhet nu i spenning er festet på hvad der i øieblikket foregår ved de olympiske leker.

Bladet begynner med å påpeke det overflødige i å gjøre undskyldning for at ordet «sport» nu forekommer i dets spalter. I disse dager møtes jo alle verdens nasjoner til en fredelig kappestrid på det grønne gress og på den store kampbane. Intet under at et katolsk blad også beskjeftiger sig med denne begivenhet, ti de kristne vet alle at legemet er den Helligånds tempel, skapt som vi er i Guds billede. Det gjelder derfor om å pleie og bevare det. Og i dette øiemed er intet bedre enn sport. Har således ikke den nuværende pave selv bekreftet dette — han som har vært en av Alpeklubbens ivrigste medlemmer og som førstemann besteget hittil utilgjengelige fjelltopper?

Men hvor ofte hører man ikke: Kirken er livsfjern! Den er en fiende av legemet og vil kue dets krav, idet den krever askese både innenfor og utenfor klostermurene.

Altså: katolikker burde ikke være sportsmennsker efter de utenforståendes opfatning. Men hvad sier man da om den amerikanske rekordløper Ralph H. Metcalfe, som også nu er med på Reichssportsfelde og som er konvertitt? I boken «Mennesker som kom til Kirken» meddeler han at ingen av alle de æresbevisninger og utmerkelser han har mottatt på grunn av sine enestående prestasjoner, har bragt ham en slik lykkefølelse som den der fylte ham da han var blitt katolikk. Og han fortsetter: «Katolisismen har åpnet mine øine. Den har gitt mig ny livsglede og trøst og kraft. Og enten jeg sporter eller studerer søker jeg alltid styrke i bønnen».

Nu hører man ofte noen fordriste sig til å tale om Middelalderen og dens «livsfiendtlige» innstilling. Vi kaller det «fordriste sig til» — for hvis man for alvor vilde studere den vidunderlige enhet av legem, sjel og ånd som preger den tid, vilde man aldri våge

å fremsette slike påstander. Riktignok blev der ikke gitt daglig turnundervisning i klosterscholene — men vi leser i de berømte «feriesanger» av Ekkehart d. fjerde av St. Gallen (980—1060) om klosterelvenes lek: «Skolebøkene legges tilside og glede hersker alene — — — på lekeplassen viser de større gutter, under de mindre kammeraters applaus, sin ferdighet i å kaste med sten, mens andre forsøker å erobre den utsatte pris i veddeløp og atter andre anstrenger sig for å overvinne sin motstander i brytning». Hvorledes har forresten «livsfjerne sveklinger» kunnet gjøre alle de praktfulle innsatser på kunstens og kulturens område — bygge de himmelstrebende og kniplingslette domkirker med den rike skulptur og den herlige malerkunst? Eller utrette det opdyrkningsarbeid som munkene gjorde?

Er der ikke også noe ulogisk i at man utgir store summer for å restaurere den middelalderske kunst, samtidig som man søker på alle måter å redusere den ånd og den mentalitet som har skapt den? Vår Gud er ikke Middelalderens Gud — dette postulat varieres på alle måter. Men det er den samme Gud, som inspirerte stenhuggeren når han på domkirkens spir med møie hugget de fine kniplingsrosetter som intet menneskelig øie noensinne vilde få skue, men han dannet for å være Herren til ære. Det er den samme Gud som det sveitsiske Bobfartlag nu ved olympiske vinterleker i Garmisch-Partenkirchen vilde ære, da de bad om at messen måtte bli utsatt til kl. 11 søndag formiddag, da de ikke kunde komme fra treningen før, men vilde bivåne hele messen. Dagen efter tok det samme lag både gull- og sølvmedalje, så deres gudsfrykt hadde dog ikke gjort dem til «livsfjerne sveklinger» —!

*

De som har så meget å utsette på kristendommen, bør kjenne den engelske sportsungdoms bønn. Her er den:

«Lær mig, o Herre, å overholde alle regler for spilllets gang!

Lær mig å være beskjedent og ikke klage når det går dårlig!

Lær mig å skjelne mellem det som er ekte og det som bare er frase!

Tillat mig ikke å lytte til godtkjøps ros, eller utdele den til andre!

Er det din vilje at jeg skal lide, så gi mig den ånd som besjeler det edle vildt når det bærer sin skjebne alene og stille.

Lær mig å seire når kraft jeg får skjenket der-til, men seirer jeg ikke, da hør mig og «å mig verdig bære mitt nederlag».

*

Like så lærerik er den bønn som instruktøren ved en ungarsk høiskole for legemsøvelser ber. Her er den:

«Allmektige Gud!

I ditt ophøiede nærvær ser jeg inn i min sjel og prøver mig i lyset av den store oppgave du har kalt mig til. Jeg vil opdra mennesker for fedrelandet, samfundet og Guds rike. Jeg føler at kallet er stort og hvor små mine krefter er. Derfor, du styrkens Gud — stå mig bi med din nåde. La mig bli verdig min store oppgave og som et levende eksempel for den til mig betrodde ungdom, representere de idéer i hvis tjeneste jeg har stillet mig. Skjenk mig ungdommens kjærlighet og aktelse — og gi mig arbeidsglede, utholdenhet, begeistring og offervilje, så jeg kan være en verdig arbeider på fedrelandets fremtid!»

*

Vil noen påstå at man blir ringere sportsmenn-nesker av å ha denne innstilling? Da må det se dårlig ut for de mange medlemmer av «Kristelig For-ening for unge Menn»s forgreninger over hele jorden som deltar i denne Olympiade. I nærheten av Reichssportsfelde er der reist et telt som ved morgen- og aftenandaktene rummer 2500 mennes-ker — og for katolikkkenes vedkommende blir der alle tre Olympiasøndager omkring i alie Berlins ka-tolske kirker avholdt gudstjenester med engelske, franske, polske, spanske og italienske prekener, samt i Hindenburghaus i Döberitz en gudstjeneste særlig for sportsfolk. Og hvem vil våge å si at det vil «svekke» de unge å tilfredsstille åndens krav ved siden av legemets? Vil det skade dem å legge sin vilje i Guds hånd før spillet begynner?

Nu møtes alle nasjoner — og en del av de unge bærer korset på brystet ved siden av de fem olym-piske ringer. Det er de unge som om morgenen bø-ier kne med foldede hender for Kristi kors — og kan hende samme dag ser sitt navn lyse fra Sta-dions premietavle. Men disse unge vil ikke for seierens visnende krans glemme Guds rikets evige palmer. Og Kirken gir dem sin velsignelse med på ferden!

*

På Olympiadens åpningsdag blev St. Hedwigs-katedralen i Berlin fylt til trengsel. Før man ute på Stadion om eftermiddagen skulde heise det olym-piske flagg med de fem ringer til tegn på at nu be-gynte lekene, før den olympiske ild flammet op vilde

man samles og takke sin Gud og Skaper. Takke for lekenes gave, takke for legemets kraft. Og be om et godt forløp av denne de 50 nasjoners veddekamp — be om den gode og glade seier.

Slik må det ha vært i det gamle Grekenland, når alle de greske stammer, lekenes deltagere, de kjem-pendes ledsagere samledes i Olympias templer foran Zeus' alter. Prestene sang de urgamle hymner, røkelsen steg mot skyene ledsaget av duften fra de stekte offerdyr. Ti alltid har menneskeheten visst at alle gjerninger, all begynnelse, alt arbeid og og-så all lek trengte himmelens velsignelse. Uten det var alt meningsløst — helt meningsløst hvis ikke det forgjengelige legeme eiet en uforgjengelig sjel.

Og kan hende brente for mer enn to tusen år siden også på Olympia en ild foran det alter som bar innskriften: til en ukjent Gud. Denne ubekjen-te Gud som Paulus senere forkynte i Athen og som siden Frelserens soningsdød på korset ikke mer skal takkes og tilbes og forsones med offerdyr. Sym-bolene trenges ikke mer — virkeligheten er kommet til verden.

Den olympiske ild i år blev forøvrig også tendt i kristendommens navn. Det var biskopen av Pyrrgos-Elis, der som overhyrde for bispedømmet Olympia velsignet ilden, idet han bad:

«Guds ord som er alle menneskers lys, hellige denne flamme, som blev født av solstrålen, for den-ne fakkell, og før den til Tysklands berømmelige ri-ke. Den skal der overbringe det kristne Greken-lands broderlige hilsen til det med oss på verdigste måte vennskapelig forbundne tyske folk. Må sam-tidig med dette brennende ønske, flammen opplyse alle menneskers, løpernes og atletenes hjerter og ånd til forherligelse av den strålende guddom. Den beskytte kjærligheten, freden og rettferdigheten og føre menneskeheten til ære for den ene og sanne Gud!»

*

Da Händels Halleluja steg op ved slutten av den offisielle åpningsfest på stadion om eftermiddagen, lød det som en takke- og lovsang til Gud.

Halleluja! jublet vi mens vi satt blandt hundre tusener andre. Halleluja! Herren er vår Gud! Hal-leluja! Herren er allmektig! Halleluja! Herren er evig! Halleluja! Så klang det tusenfold — og ik-ke for en ukjent Gud. Ikke for en som er bunden til tid, land eller folk. Ikke for et billede av sten el-ler malm. Ikke for et fantom eller en mytos. Ikke for en idé eller en ideologi. «Herren er vår Gud» — jublet sangernes kor. Og rundt om blaffet mange nasjoners flagg — og flere av dem hadde korset til merke.

Og om aftenen var det Schillers jublende ord til gleden med Beethovens toner som atter klang over stadion og forkynte den levende Guds lov: Den nien-de symfoni med slutningskoret: Seid umschlungen, Millionen — tonet over et menneskehav og blev båret på æterens bølger ut til millioner av lyttere:

Ihr stürzt nieder, Millionen!
Ahnest du den Schöpfer, Welt?
Such ihn überm Sternenzelt,
Über Sternen muss er thronen!

(Fall ned, I millioner — verden, aner Du din Skaper? — Søk ham over stjernes telt — over stjernene må han trone!)

Kristendommen vil nu atter fornye jordens ansikt! Men de olympiske leker, den olympiske tanke, vil også bli uten virkning, løpe ut i det tomme intet, hvis ikke den kristne ånd, om enn usynlig, bor i dem. Verdien av olympiaden vil bli svært begrenset om den ikke bæres frem av den gjennom kristendommen omformede og helligede menneskenatur.

En kristen Olympiade — ja, det menneske som anerkjenner og hylder den rette forbindelse av bønn og arbeid, gudstjeneste og fornøielse, det naturlige og overnaturlige, det tjener og ærer Gud ved lekene på grønnsveret og ved veddekampene på stadions løpebane! Må der bli mange slike!

Forholdene i Spania.

Intervju med biskop Mangers i «Stavangeren».

Med overskriften «Jeg er ikke blind for Kirkens feil» bringer «Stavangeren» for 8. august et intervju med biskop Mangers, som jo for øieblikket oppholder sig i Stavanger. Da biskopens uttalelser er megst interessante, bringer vi hermed intervjuet in extenso:

Anarkistene danser på alterne — stod det i et Spania-telegram forleden. Det er helligbrøde, og den er blitt forklart og uskyldt med at den katolske kirke bruker hele sin makt for å bevare middelalderen over Spania.

— Jeg er ikke blind for kirkens feil — sier den katolske biskop i Norge, dr. Mangers, som ferierer i Stavanger. — Kirkens menn har feilet i sine disposisjoner, men ubevisst, og det har selvfølgelig forekommet at de har vært tilfreds med tingenes tilstand. Men det er slett ikke overensstemmende med kirkens lære. Det er en av våre kristne opgaver å kjempe for social rettferdighet. Og det som har gjort at kommunistene har fått en del av folket med sig, er at de har pekt på de store jordeiendommer og kapitaler som kirken har latt ligge ubenyttet. Det er naturlig å reagere når de som har hånd over jorden og kapitalen lar den ligge brakk.

— Tror De at de voldsomme angrep på Kirken gjelder selve kristendommen?

— Ikke fra menigmanns side. Jeg er overbevist om at mange av dem som idag stormer kirker og klostre, i bunn og grunn er dypt religiøse mennesker som siden kommer til å angre og gjerne går i kloster eller blir prester. Det har hendt før. Vi

vet fra de utallige spanske revolusjoner, nu sist i 1931, at aldri var prosessjonene så lange og kirkene så fylt som like etter de blodige opprør imot den.

Men dette gjelder folket. Fra kommunistledernes side gjelder kampen mot Kirken selve kristendommen. Kommunismen erkjenner sig som gudløs bevegelse og kirken må derfor bli dens første motstander.

— Den katolske Kirke er beskyldt for å ville holde folket i uvitenhet —

— Ja, men det er uberettiget. De skoler og universiteter der overhodet er og gjennom tidene har vært, er bygget og underholdt av kirker og klostre. Slik er det i de fleste land. Men vi har ikke kunnet tvinge noen til å gå på skolen. Jeg mener personlig at det er riktig at alle barn har skoleplikt, men i Spania har staten som i tilfelle måtte tvinge foreldrene til å sende barna i skolen, ikke villet gripe inn overfor den frihet de der hadde.

— Når vi taler om spanske forhold — sier biskop Mangers videre — må vi ikke uten videre sammenligne med forholdene hos oss. Spanierne er syd-lendinger, de vurderer de fleste ting anderledes enn vi, også menneskelivet har ofte en annen verdi. Vi kan kanskje karakterisere det som foregår i Spania i disse dager, som en konflikt mellom temperament og tradisjon.

Det er mennesker vi har å gjøre med, ikke et apparat som med et enkelt håndgrep stilles over fra en bølgelengde til en annen. Og tradisjonen har så dype røtter i det spanske folk at det ikke kan tilpasse sig moderne samfundsforhold på den måten og i det tempo som andre europeiske nasjoner har kunnet gjøre det. Den katolske Kirkes ledelse vil at vi skal følge med den sociale utvikling.

Kirken må tillemppe sig og gi det gode eksempel. Det er både vår plikt og vårt oppdrag. Hva der hender i Spania skal vi ta lærdom av hos oss. Vi ser hvordan feil og urettferdighet hevner sig, og samtidig understreker de spanske begivenheter hvor godt et samfund som det norske er, hvor frihet er en selvfølgelig rettighet og hvor et rettsapparat beskytter bongerne mot krenkelser av enhver art. Måtte vi bare forstå hvilke goder det er og alle bidra til å bevare dem.

Arkeologene og bibelen.

I forrige uke avsluttedes den store arkeolog-kongress som har vært avholdt i Oslo. Blandt de mest kjente av deltagerne befant sig abbé Breuil professor ved College de France, prof. Obermayer fra Spania og professor pater Finn S. J. fra Hongkong. Vi bringer i den anledning nedenstående artikkel, som berører noe av det interessante ved arkeologien: dens bekreftelse av bibelens sannhetsverdi.

Det er gått av mote å betrakte mange av de gamle bibelske beretninger som blott og bart myto-

logi, eller i beste fall som tradisjon. Skepsis overfor nøiaktigheten av de bibelske fortellinger forsvinner, og dette har vi særlig arkeologene å takke for. Disse har i det siste halve århundre utført storartede arbeider over en front på 3500 eng. mil i det strøk som populært benevnes Det nære Østen.

Ekspedisjoner er blitt utsendt fra store universiteter i Amerika og Europa og fra organisasjoner som er stiftet utelukkende med det formål å utforske gamle ruiner. Andre forskere er reist avsted med ansvarlige regjeringer bak sig.

Utgravningsarbeidet er foretatt med den største omhyggelighet og ofte under mange strabaser. Uker, måneder, ja optil år er der ofte gått med til å klarlegge bevisene for en enkelt bibelfortellings tilforlatelighet, og som oftest er disse anstrengelser kronet med hell for arkeologene.

Resultatene av disse forskninger har vært flersidig: tvilen på de bibelske fortellingens ekthet er forsvunnet, feilaktige antagelser angående tidspunkter for enkelte begivenheter er blitt korrigeret, og vi har vunnet verdifull kunnskap om oldtidsmenneskenes seder og skikker, deres kunst og kultur, deres sociale liv.

Fremragende er de opdagelser som under Carters ledelse er gjort i Tut-Ankh-Amens grav i Kongedalen; professor Woodleys utgravninger av ruinene i den forhistoriske by Ur i Kaldea, hvorfra Abraham stammer, de franske utgravninger i de fönikiske byer. Vidunderlige resultater er dr. James kommet til i Egypten. Betydelige opdagelser er gjort av veteranen Sir William Flinders Petrie. Mange strålende opdagelser har funnet sted i Jerusalem, i det gamle Samaria, ved Ras Shamra på kysten av Syria og mange andre steder.

Det er tidligere hevdet av historikere at syndfloden bare var en myte uten tilknytning til virkeligheten. Ekspedisjoner fra British Museum og fra Pennsylvania-universitetet, som vesentlig har arbeidet i Tigris og Eufrats dalfører, har bragt for dagen rester av en eldgammel bebyggelse fra lenge før Abrahams tid. Mellom denne bebyggelse og en helt annen, meget nyere type ligger det et belte av lere, som ikke kan være kommet dit på annen måte enn ved en veldig flom.

Fra kongegravene i Ur kan man også slutte sig til en civilisasjon som er eldre enn Egyptens, og som fremviser en høit utviklet skulptur. Et kunstverk «bukken som sitter fast i buskene» menes å være 1500 år eldre enn begivenheten fra Abraham og Isaks liv. Fra 3000 år før Kristus skriver vel denne civilisasjon sig.

Den mest verdifulle opdagelse er imidlertid professor Wooleys fund av en liten tavle av hvit sten som bekrefter riktigheten av de bibelske kongereker. En så fremragende arkeolog som Sir Charles Marston uttaler at professor Wooleys opdagelse tilfelle bekrefter Daniels bok, som etter all sannsynlighet er skrevet samtidig med de begivenheter nevnte tavle omtaler.

Professor John Garstang ved universitetet i Liverpool har funnet ting som gjør bibelens beretning om Jeriko autentisk. Etter å ha funnet 120 steder som er nevnt i Josvas Bok og Dommernes Bok erklærer dr. Garstang at hvert eneste sted virkelig eksisterer, og at de eksisterer nøiaktig der hvor Bibelen angav dem. Han hevder også at Jerikos fall må ha funnet sted nøiaktig på den tid Bibelen sier, d. v. s. 1400 f. Kr.

Ved Ras Shamra har franske forskere funnet levninger av en før-israelitisk kultur og av israeliternes kultur på Dommernes tid. Av disse levninger er bl. a. et tempel innviet til Baal Sapuna, byens skytsånd; en hellig tavle med hieroglyfisk innskrift; en tavle som viser hetitisk innflytelse og tavler med kileskrift. Der blev ialt funnet seks forskjellige skriftsprog, bl. a. et dikt på 600 linjer i kileskrift.

Ved det gamle Harmageddon på Megiddosletten har en ekspedisjon under ledelse av professor James Breasted funnet slående bevis for de bibelske beretninger. Rester av Salomos staller er funnet, og en sten med innskrift er tydeligvis å regne som et «visittkort» fra den egyptiske konge.

Bekreftelse på Jer. 48, 11 blev funnet på seglet hos en hebraisk vinselger, som brukte det på sine flasker. Dette segl hadde en datum som må være 900 år eldre enn det eldste eksisterende manuskript i det gamle testamente. Det viser sig at de hellige skrifter har undergått liten, om nogen, forandring under de forskjellige avskrifter, inntil endelig de første fullstendige manuskripter blev til i det 9. århundre. Dr. Breasted har funnet ut at de assyriske og hebraiske versjoner av Palestinas inntagelse avviker lite fra hverandre.

At 2. Mosebok er skrevet på samme tid av israeliterne, er fastslått av Sir William Flinders Petrie. Semitiske inskripsjoner i Serabiter-templet ved Sinai er basis for denne slutning, tiltross for at skrifttegnene tidligere har narret de lærde til å tro at den var skrevet lenge etter at Israels barn var kommet inn i det forjettede land.

Selv den bibelske fortelling om Adam og Eva har fått sin bekreftelse av de fund De amerikanske skolars orientalforskning har gjort. Utgravninger foretatt i Mesopotamia bragte for dagen mere enn 2000 gjenstander av en meget tidlig dato. Særlig interessant er en lergruppe forestillende en mann, en kvinne og en slange, som dr. Speiser mener direkte er en illustrasjon til utdrivelsen av Paradiset. Mannen og kvinnen synker ikke for slangens giftige bit. — Disse vidneprov skyver tiden for den først kjente civilisasjon minst tusen år tilbake.

I begynnelsen av 1933 meldte professor Clark Hopkins ved Yale-universitetet om forbausende opdagelser i Syria. Her fant man en gammel jødisk synagoge hvis vegger var dekket med frescomalerier, og hvis tak forestilte utgangen av Egypten, farao-hærens undergang, tellinger av israels stammer ved Moses og Aron, Moses med lovens tavler

På besøk hos Camaldulenserne.

Av Sigurd Bruun-Tønnessen.

Olsokdagen hadde en gruppe av studentene ved Propagandacollegiet fottur til Tusculum for å besøke et Camaldulenserkløster som ligger der. Det blev en helt igjennem interessant tur som bød på mange nye opplevelser. På samme tid blev det for oss to nordmenn som deltok, en Olsok-valfart.

Vi startet fra vår villa i Castell Gandolfo kl. 7 om morgenen. Først hørte vi den hellige messe kl. 5,45. Messen som blev lest var St. Olavs-messen. Vi hadde nemlig fått tillatelse av rituskongregasjonen til å lese den, og vår viserektor pater Borgna celebrerte messen. Dessuten var der seks andre prester som samme dag opofret den hellige messe for Norge og ca. 25 studenter fra de forskjellige kanter av jordkloden opofret den hellige kommunion i samme hensikt. Således begynte vi vår Olavs-fest.

Efter å ha fått oss litt mat i livet startet vi i strålende solskinn og med humøret på høigear. Den første del av veien gikk igjennem skogen omkring Albanersjøen. Den lå der så stille, så himlen hadde god anledning til å speile sig i den og gi den sin dyptblå farve. Rundt omkring lå de hvite villaer og badet sig i solskinnet.

Efter vel en times rask marsj, så vi korset på Tusculum. Det blev reist der til minne om det hellige år. Vårt første mål var å nå dette. Men nu begynte det for alvor å bli anstrengende. Solen hadde nu fått en slik makt at sveden perlet frem for hvert skritt en tok. Og overalt hvor der var anledning til å få vann, der drakk vi som tørste kameler. Og for hver gang vi hadde fått i oss litt ny væske, istedet for alt det vi hadde svettet ut, fortsatte vi med ny kraft. Omsider nådde vi da op til Tusculum. Det syn vi så her, var vel verd alle anstrengelser. Ute i horisonten så vi Rom. Dessverre var det litt dimmet så vi kunde ikke skjelne klart alle detaljer, men enkelte partier av den evige stad kjente vi godt igjen. Nede ved foten av Tusculum så vi veldige grønne marker og frodige haver og litt nede i bakkeskråningen lå målet for vår tur: Camaldulenserkløstret.

Vi stanset en ca. 10 minutter her oppe ved det veldige jernkors, det er 30 meter høit, og vi nød det syn som bredte sig foran oss. Derefter begynte vi nedstigningen. Først passerte vi ruinene av Ciceros villa. En liten stund måtte vi stanse i den berømte romers Aula Magna. Den er bygget i amfitheater og hadde plass til minst et par hundre tilhørere. Her

og mange andre scener som der er berettet om i Bibelen.

Mange, mange andre opdagelser er gjort av fremragende menn som har ofret hele sitt liv for å finne beviser på de bibelske bøkens troverdighet.

har den store mann sikkert holdt mange av sine berømte taler for et utsøkt publikum. Et stykke fra denne Aula lå ruinene av de andre husene hans. Fra dette sted og videre nedover fulgte vi en vei som var belagt med store brostener, det skal være den samme brolegning som var på Ciceros tid. Efter å ha fulgt denne vei et stykke kom vi inn på en liten skogsti og den førte oss så frem til målet. Vi ringte på klosterporten og efter å ha ventet i noen minutter kom den vennlige portnerbroder og lukket op. Han var ikke ukjent for mange av studentene. Denne turen gjøres nemlig om igjen hvert år, og han har vært portner i 26 år, så flere hilste han på som gamle kjente. Vi fikk gå inn i klostergården, og det første vi tok i vår besiddelse var vannspringen. Det gjaldt å få av sig endel av alt støvet som vi hadde fått en slik rikelig mengde av på veien. Der var bare en spring, så det gikk litt langsomt når der var mange som skulde til, men den skavank blev snart rettet på. Noen lyse hoder fant på å fylle et par vannkjeler med vann og så østes vannet på denne måte ut av tre springer istedet for en. Når så ned på en slette i skogen, litt nedenfor klosteret for å hvile og spise inntil kl. 3, for før denne tid kunde vi ikke få se klosteret. Men ventetiden gikk fort og før vi selv riktig visste ordet av det stod vi dette arbeidet med toilettet vel var over, gikk vi atter utenfor porter og dro i klokkestrengen. Nu gikk vi først inn i kirken til en stille stund foran det allerhelligste sakrament. Kirken var en barokkirke, med lyse rene farver. Den var riktig vakker og enkel. Efter kirkebesøket gikk vi over til munkenes begravelseplass. Over inngangen stod der skrevet: «Vi tror på opstandelsen». Der var en hel del graver og det som slog oss ved å se på disse graver, var i hvilken høi alder munkene var død i. Det var flere som var meget over nitti år. Fra dette de dødes hvilested gikk vi over til det egentlige kloster.

Camaldulenserne er eneboere. Ordenen blev grunnlagt av den hellige Romaldus, men fikk navnet Camaldulenserne fordi det var en greve i Toscana ved navn Camaldus som bygget det første kloster. De lever efter den hellige Benedikts regel med endel endringer til det strengere. Den er en av de strengeste ordener innenfor Kirken.

Hver munk har sitt eget lille hus med en liten haveflekk utenfor. Huset består av tre rum. Et kapell og et arbeidsrum samt et soverum. Alt er til det ytterste enkelt. Om natten står de op kl. 1/2 for å gå i kirken og be Mattutin og Laudes. Derefter sover de til kl. 5. Atter går de til kirken til bønn. Derefter går de tilbake til sine enebo, og de av dem som er prester sier messen i sine egne små kapeller, mens en sier messen i kirken for legbrødrene. Så går resten av formiddagen med arbeide inntil middag. Når de så har spist og påny vært i kirken, har de en hvil på 1 1/2 time for så atter å ta fatt igjen inntil vesper. I denne tiden har de anledning til å tale tre ganger i uken, tirsdag, torsdag og lørdag efter vesper. Men der er lange tider av året hvor

de ikke snakker, såsom fastetiden. For øieblikket er der 36 munkere i dette kloster. To av dem er over 80 år. Disse to gamle følger regelen like punktlig som de unge, selv om de er dispensert for det. Elleve unge menn studerer til prest. Portnerbroderen fortalte at der gjennemsnittlig hvert år kom fem nye novicer, men som regel sluttet to og en av de gamle munkere døde, så der blir bare to nye munkere hvert år. Men en skal i sannhet måtte ha et særlig stort kall for å kunne inntre i en slik orden. At den har stor verdi er der ingen tvil om. Disse menneskers selvfornektende liv og stadige bønner gjør nok stadig sin store misjon i verden. Vi forlot klostret med en følelse av at vi hadde vært på en helt igjennem hellig grunn.

Nu var klokken blitt så mange at det var på tide at vi tenkte på hjemveien.

Først kokte vi oss the og spiste kake som vi hadde bragt med oss hjemmefra, og så tok vi på hjemveien. Nu var det meget lettere vei å gå, og det var heller ikke så varmt. Vi gikk igjennem flere små landsbyer i hvilke vi vakte endel opsikt, særlig hos barna. I Marino stod to gatemusikanter og trakterte sine instrumenter efter beste evne, en klarinett og en sekkepipe, og rundt dem stod en hel flokk barn, men så snart flokken fikk øie på oss forlot de konserten for å ta i øiesyn dette nye som kom, og da særlig de sorte og de skjevøiede.

I tre timer vandret vi «med freidig mot» innen vi nådde hjem igjen, og da var vi duelig trette alle sammen. Og et par minutter efter vi var kommet i hus stod vi under dusjene for riktig å få rensset oss efter støvbadet, som vi i rikelig mål hadde nytt godt av dagen igjennem. Og da klokken 7,45 ringte til rosenkrans gikk vi i kirken nyvasket og nykjemmet som pene barn der aldri hadde skidnet sig til.

Natten efter denne dag var der ikke mange som led av søvnløshet.

Sigurd Brun-Tønnesen.

Gangjylgjesong.

(Av «Det hende på Hamar»).

Herren lét Allheimen or sine hender
og himlane tjelda.
Ljoset Hans båra mot evige strender
og avgrunnar elda.
Alle og alt er Han nær,
namnet Hans er: Den som er.

Herren held Allheimen i sine hender
og lagnaden styrer.
Han gav oss landet med dalar og strender
og livet som yrer.
Fader Han er for kvar sjel,
einast hjå han vert du sæl.

Herre, tak folket vårt i dine hender
og fri oss frå våde!
Signa kvar heimstad til burtlengste grender,
og gjev oss din nåde.
Hjelp du kvar mann og kvar møy
i fjord og i dal og på øy!

Kyrie Eleison, kom fri oss frå fåre!
Christe, eleison, gløym syndene våre!
Kyrie, eleison, å høyr når me bed!
Sancta Trinitas, å gjev oss din fred!

Ora pro nobis, Sancte Olave!
Gud verne Noreg frå Kjølen til havet!
Gud verje landet frå fjell og til fjord!
Han styrkje folket med evige ord!

Reinsa og verna di heilage Kyrkja!
Lat ikkje Fienden dagen vår myrkja!
Høyr våre bønner og hugsa vår gråt,
lat oss få kjenna at du er attåt!

Lid det for landet vårt no mot kvelden,
sloknar på åren den heilage elden?
Ber det for Noreg mot myrker og natt?
Herre, vår Gud, når kjem morgonen att?

Skal me i nattmyrke utider lida,
fram or di ljoshand lat morgonen skrida!
Vil du no tyngja med krossen vår veg,
gjev oss di Farshand! Me litar på deg.

Lars Eskeland.

Spørsmål og svar.

(Under denne rubrikk vil en av våre medarbeidere, sogneprest Kjelstrup i Kr.sand, svaesse).

Hvad en betendt fantasi kan prestere.

Spørsmål:

En legpredikant jeg nylig kom i samtale med på en jernbanereise påstod at paven i Roma har et stort harem, og at unge katolske piker blir innfanget hele verden over og sendt dit for å leve et liv i forsmeldelse. «Det er derfor paven trenger et slikt veldig slott», sa han, «for Vatikanet har jo 10 000 værelser». Jeg blev forferdet over denne påstand og innvendte at det aldri stod noe i avisene om dette harem. «Nei», svarte mannen, «katolikkene gjør hvad de kan for å skjule det». Da jeg senere fortalte en katolsk venninne hvad jeg hadde hørt, blev hun meget indignert og kalte det en gemen bakvaskelse. Samtidig viste hun mig «Spørsmål og Svar» i «St. Olav» og foreslog mig å be Dem om en uttalelse. Det kan jo være andre som har hørt det samme som jeg og gjerne vil vite beskjed.

Agnes.

Svar:

Opriktig talt hadde jeg mest lyst til å kaste Deres spørsmål i papirkurven. Det får da være grenser for ondskapen og lett-troenheden også, og jeg forundrer mig over at Deres sunne fornuft ikke straks reagerte og at De ikke spurte bakvaskeren hvor han hadde sine opplysninger fra, eftersom katolikkene var «så flinke til å skjule haremets eksistens» at det aldri med et ord omtales i pressen. Deres allvitende legpredikant kunde jo skaffe sig en pen lomme-skilling ved å dele sin viten med sensasjonslystne blader. Hvorfor gjorde han ikke det? Tenk for en skandale å fråte i for en sensasjonssyk presse! Nei, mannen har sikkert frydet sig over Deres lett-troenhet og atter sannet det gamle ord at når det gjelder Moderkirken er folk rede til å tro det mest sinnssvake sludder, hvor gement og oprørende det enn kan være. «Lyv bare», sa Voltaire under sin hatefulle kamp mot den katolske Kirke, «der er alltid noe som henger igjen!»

I betraktning av at Deres emissær går selv Marta Steinsvik en høi gang, har jeg forresten vanskelig for å tro at det er svært mange som vilde gå på limpinnen så lett som De. Når De derfor «gjerne vil vite beskjed» om denne sak, står De visst nokså alene.

Hvad Vatikanets 10 000 rum angår, er jo det noe våre lærebøker i geografi alltid har hatt det travelt med å fortelle oss når talen var om Roma og dets severdigheter, og det er sikkert en veldig overdrivelse. Forresten må man huske at det bare er et fåtall av Vatikanets rum som er beboelsesrum. Den langt overveiende del avgir plass for de store maleri- og skulptursamlinger, arkivene, det kolossale bibliotek o. s. v.

Når De neste gang hører ondskapsfulle angrep på Pavven og pavedømmet, bør De minnes den navngjetne protestantiske kirkehistoriker professor Harnack's ord: «Aldri har verden sett en institusjon som har virket mer vel-signelsesrikt enn Pavedømmet, men derfor må det dele skjebne med all sann storhet her i verden: det må hånnes, bakvaskes og stenes».

INGE WILTON

K. K.

Ny svensk katekismus.

Med overskriften «Glad nyhet» meddeler «Hemmet och og Helgedomen», at der er utsendt en liten pen katekismus til den billige pris av 50 øre, skjønt den både er vakkert innbunden og begynner med et bilde av Jesubarnet. I korteste form inneholder den hele vår katolske lære i enkle spørsmål og svar — dessuten de almindeligst brukte bønner og nogen andakter. Bladet tilføier at hvert eneste katolsk barn burde eie den, og den egner sig også utmerket til å forære til venner som vil ha litt rede på vår religion. Om noen her i Norge har interesse av den, fåes den gjennom Katolska Bokförlaget, Norra Smedjegatan 24, Stockholm,

Herhjemme.

Hans Høiærverdighet Biskopen opholder sig for tiden i Stavanger. All post til biskopen personlig bør derfor i en måneds tid fremover adresseres til: Den katolske prestegård, Stavanger.

Oslo. — Sognepresten ved St. Olavs kirke, har med Hs. Høiærverdighet Biskopens approbasjon, ansatt hr. stud. real. Øivind Olafsen som lærer ved St. Olavs gutteskole efter hr. Bjørn Bockmann som efter eget ønske tok avskjed ved utgangen av siste skoleår for å begynne egen privatskole på Hedmark.

— og derute

De blindes valfart. Nylig fant den årlige valfart av blinde sted i Paris. Som vanlig var det Sacre Coeur-kirken på Montmartre som var ramme om den gripende messe, der blev lest av en blind prest.

Kardinal Pacellis taler. Kardinalstatssekretær Pacelli er som de fleste vet en betydelig taler hvis ord eier den kraft som ingen ikke kan gi sig selv, men som ene utstråler fra en hellig idé som mennesket tjener med hele sitt jeg. Flere ganger er kardinal Pacellis taler blitt samlet og utgitt i bokform — i 1930 kom der således en utgave på tysk. Nu er der i Milano kommet en ny samling av talene holdt i 1931—35 med titel «Discorsi e panegirici». Panegyricus er det greske ord for en tale, som holdes ved en festlig leilighet til forherligelse av festens gjenstand, det være sig en person eller en sak. Slike taler har kardinal Pacelli holdt mange av i de forløpne år — til erindringer om betydelige skikkelser fra kirkehistorien, hvis minnefester er blitt feiret eller som er blitt helgenkåret. Dessuten inneholder samlingen taler ved forskjellige anledninger som den eukaristiske kongress i Buenos Aires, jubileumsårets avslutning i Lourdes m. fl. Alle taler vidner om kardinalens dype innsikt i troens hemmeligheter og rikdom og om hans prestelige nidkjærhet for sjelenes frelse. Intet er mere falsk enn kun å se den fullendte diplomat i kardinalsekretærens person. Han er og vil være først og fremst prest, hvilket fremgår klart av talene. Disse er trykt i det sprog de er blitt holdt på: italiensk, tysk, fransk, spansk, portugisisk og latin, hvilket gir boken internasjonal interesse.

Paris. På St. Peter- og Paul-festen vigslat erkebiskopen av Paris, kardinal Verdier, 79 nye prester.

Belgia. Kong Leopold III. har utstedt et dekret som forbyr innførselen av usedelige publikasjoner fra utlandet. Der navngis 14 franske aviser og tidsskrifter som faller inn under forbudet. Den belgiske innenriksminister skal våke over dets gjennomførsel.

Kjøbenhavn. Søndag den 19. juli mottok diakon Fridolin Gvolitz i St. Ansgarkirken den hellige prestevigsel av biskop Brems' hånd. Dagen efter celebrerte den nye prest sin første hellige Messe i St. Josephskirken.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri, Oslo.